

La dimensió 'glocal' de l'escoltisme

Com ho valoreu, que un moviment com l'escolta faci cent anys?

EDUARDO MISSONI: Això demostra que és un moviment viu, vàlid, que respon a les necessitats de la societat, tal com ho feia fa cent anys. No hi ha gaires associacions que durin tant de temps, amb tanta vitalitat. Nosaltres no som un residu d'alguna cosa que va existir i que encara dura. El nostre moviment, de fet, no celebra cent anys,

sinó que celebrem el començament del nou segle.

—A Catalunya, en canvi, el moviment va arribar una mica més tard, als anys vint, gràcies a Josep Maria Batista i Roca. Hi esteu d'acord, Sra. Marina Gay, que és l'inici d'un nou segle?

MARINA GAY: Els escoltes de Catalunya, de fet, enguany celebrem el vuitantè aniversari. Com diu l'Eduardo, crec que la raó que l'escoltisme si-

Eduardo Missoni (Roma, 1954), secretari general de l'Organització Mundial del Moviment Escolta (WOSM), i Marina Gay (Barcelona, 1977), presidenta de la Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge, van trobar-se a Barcelona no fa gaire en un acte per a commemorar el centenari del naixement del moviment. Entre més coses, van aprofitar-ho per a remarcar la dimensió nacional i alhora mundial de l'escoltisme.

gui tan vigent és precisament perquè es desenvolupa localment, és a dir, són els mateixos dirigents que fan viu el moviment i desenvolupen la seva activitat per fer que això sigui així. Els dirigents locals són el cor del moviment.

—El moviment es manté fidel a allò que va projectar Robert Baden Powell?

E. MISSONI: Absolutament. Els postulats que va dictar Baden Powell es poden seguir indefinidament, perquè són elements metodològics, mentre que els continguts varien i s'adapten als canvis de la societat i a les exigències d'aprendre noves coses que tenen els joves. Realment, avui dia, gràcies a la transformació de la societat, hem afegit elements que fa cent anys no es podien ni imaginar. El mètode, basat sobre la projecció personal, basat en uns valors

i un fort compromís social; la idea que l'adult no és un instructor ni un mestre, sinó un germà o germana gran que l'acompanya en aquest procés i que s'hi integra completament. Aquests elements hi són des d'aleshores, però ara s'omplen amb els continguts d'avui. Algunes coses poden quedar enrere, com el treball manual, que, actualment, amb el progrés tecnològic, es tendeix a abandonar. La forma de viure senzilla forma part dels pilars bàsics del moviment.

—**Quins són aquests pilars bàsics?**

E. MISSONI: Hi ha tres elements fonamentals, que són el contingut de la nostra promesa. El primer és el compromís amb la societat, amb la pròpia comunitat. El segon és el deure cap a un mateix, amb el desenvolupament personal. Un escolta no es queda content amb allò que té i vol progressar, conèixer més coses, adquirir manualitats, relacionar-se millor amb els altres. Els educadors li proporcionen un entorn que els permeti de desenvolupar-se, però la progressió és personal.

M. GAY: Les entitats inclouen processos valoratius i d'interacció amb els nois perquè siguin conscients d'aquest autoaprenentatge. Per exemple, la valoració conjunta d'una activitat després de fer-la i cercar millores per a unes altres vegades és molt important. Això es desenvolupa en el grup.

—**Ens falta el tercer pilar...**

E. MISSONI: El tercer pilar, originàriament, es definia com el deure cap a Déu, ja que el fundador era un creient enquadrat dins la civilització cristiana occidental. Després, quan el moviment s'ha globalitzat, això s'ha transformat en un deure de recerca d'una dimensió espiritual, d'interrogació transcendental i d'explorar també aquesta dimensió com un deure de la progressió personal pròpia. Això pot ser molt diferent en una comunitat cristiana, en una de budista o en una de musulmana; l'element fonamental del mètode es transforma o s'adapta en contextos culturals distints.

—**El moviment escolta es internacionalista...**

E. MISSONI: Transnacionalista, més ben dit.

—**...però, en canvi, s'ha vinculat al catalanisme. Això és compatible?**

M. GAY: Es combina perfectament.

D'entrada, partim de la base que el moviment escolta al món és regeix pel fet de treballar en els àmbits local, nacional i mundial. El context nacional pren una forta connotació i, per exemple, a Catalunya, tot allò que ha fet el moviment escolta de treball internacional ha servit molt per a fer conèixer la nostra cultura. No és que siguin dimensions contradictòries, sinó tot el contrari: les dimensions local, nacional i global es complementen.

—**Hi esteu d'acord, senyor Missoni?**

E. MISSONI: Nosaltres solem definir el moviment amb el mot *glocal*, perquè té aquestes dues dimensions: es realitza localment, amb la integració a la comunitat, i, a la vegada, la proposta del fundador és de formar ciutadans del món. Tot i que en el moment de la fundació, Baden Powell només pensava en l'àmbit de l'imperi britànic, al llarg dels anys següents s'adonà que el moviment s'escampava cap a països que no hi tenien res a veure, com per exemple Xile, on va arribar el 1909. Aleshores t'adones que la proposta és vàlida en diversos contextos culturals. Les dimensions local i global no es poden dissociar. És una integració que només té la condició de no perdre mai la dimensió de la identitat cultural pròpia. La diversitat cultural és una riquesa per al moviment escolta. No pretenem eliminar la diferència.

—**Actualment, la WOSM aplega un total de 155 països. Es podria definir com una mena de Nacions Unides de la joventut?**

E. MISSONI: Aquest era, de fet, el pensament de Baden Powell. Ell va proposar a la Societat de les Nacions, després de la Primera Guerra Mundial, que el moviment escolta es convertís en el moviment juvenil d'aquesta organització. Per diverses raons, això no va reeixir. Era un projecte molt ambiciós en aquell moment, però el moviment escolta ja era molt important i segurament el més dinàmic pel que fa a l'expansió. Avui continuem tenint aquesta perspectiva, tot i que hi ha més moviments amb els quals connectem. Segurament som el moviment més representatiu de la joventut mundial en forma organitzada.

M. GAY: Aquesta és una de les principals riqueses del moviment i que donen sentit a l'actuació local i nacional de les associacions.

—**Els valors de l'escoltisme són exportables a països culturalment molt diferents; per exemple, aquells on predomina la religió musulmana?**

E. MISSONI: El moviment no s'exporta, neix espontàniament en una altra realitat. Mai no hi ha hagut ni hi ha una feina de exportació. Hi ha contacte o estímul. Els papers que escrivia Baden Powell van anar passant d'una mà a una altra i així es van difondre. Per això és un moviment tan divers. Té uns principis bàsics universals i un mètode que s'adapta a totes les realitats. Després podem entrar nosaltres a donar-los suport, però la formació és espontània.

—**Hi ha algun país en concret que pot exemplificar la dificultat del moviment per a expandir-se?**

E. MISSONI: Hi ha cinc països: la Xina Popular, Corea del Nord, Laos, Myanmar i Cuba, on l'escoltisme és prohibit, però la raó és que en aquests llocs no hi ha el dret d'associació. Ara bé, això té a veure més amb raons polítiques que no pas culturals, perquè, curiosament, si a la Xina l'escoltisme és prohibit, a Taiwan és molt fort. L'escoltisme es pot adaptar a qualsevol realitat perquè té uns principis universals.

—**Des de l'organització internacional que presidiu, com veieu el moviment escolta català, senyor Missoni?**

E. MISSONI: Pel que he pogut veure, em sembla un moviment molt dinàmic, que busca una relació més forta amb les institucions i la societat en general. Però la meua preocupació és que l'existència d'organitzacions diferents dins d'una mateixa generació puguin portar a no explotar-ne totes les potencialitats. Des del punt de vista de l'organització mundial, la idea és una organització que, amb tota la diversitat possible, pugui treballar d'una manera més compacta. En aquest sentit, els projectes que es desenvolupen en un determinat context seria important que fossin compartits per tal que no es dupliquessin. Però això no és solament un problema a Catalunya; també passa a Espanya i en més països d'Europa, on, per raons històriques, es van formar federacions i on, en alguns casos, manca una tasca més integrada.

Xevi Camprubí